

FARKAS ÁRPÁD

A nagyhatár zsoldáraiból

DÜLŐÚT

Ki sóhajtott a föl a meredek utat Máréfalva fölött a dombra, miféle csöngő patakocskák csurognak alá itt a hószagú mennyből? Körül, az éj sötét kályháin süllöngő keserűgomba szaga szállong, tülevelek zöld havazásában fuldokolnak a lámpák . . . A kósza pamacsbáránycsengői fölhasogatják a völgyben összeállott levegőt, milyen rég is volt, mikor aláereszkedtek az út meredélyén,

*a Napot, a Holdat szarvuk között hozván,
svadások élin, csontján megszagatván,
levegőtlen mélybe fullasztva a gyertyát,
az szép égő gyertyát,
elhullatván mindük szórén-szálán égő
csillagok világát.*

Paták perzselte, kerekék égette föld ez immár, száradt villámok arcán a ráncok. Vermelt kertjeiben az emberek napraforgókként forgatják fejük a messziség partjai felé, vállukon zúzmara, hajukon dér. Néha fölnyerít egy-egy kanca, szegett homlokán hóka a Hold. Fölkerekednek a temetőbogarok a dohányszínű alkonyatban, páncélos hátukra véve egy-egy kopjafát, nekivágnak a meredélynek, de feleútjáról visszazúdulnak mind. Csak a kürtökből szivárog fel füstként az élet a fenyvesek fölött ezüstlő ég pereméig, idelelt elásva mind a süssanó saláta-álmok, hagymafej-buzogányok, s a karfiol agytekervényeiben bogárként nyüzsgölődő gondolat. Félek az éjszakáktól. Mert egyszer eltépik maguk jászlaiktól a bar-mok, s a csikók, lovak, tehének, berbécsék, bikák, szarvaikkal egymás húsába hasítva felindulnak a dülőút meredélyén a holdacskát-napocskát hozó báránycsa elé —, s mint kémények füstje, ivódnak a messzi csöndbe fel. Ó, hát ki sóhajtott fel a dombra a meredek utat, miféle kénes patakok dörögnek alá a mérgezett mennyből?

VÁGOTTAS

Egyetlen cserefa amerre ellátsz. Alla alá szoritja árnyékát, mint a hegedűt, s a némaság muzsikájától magasba röppennek levelei, köröznek kissé, s visszatelepednek ágaira ismét. Fehéren világítanak a csutakok; gombák, gallyak, vitor virágok ülnek körbe a hallgatás asztalait. A pusztulás szabad ege alatt évgyűrűik belesárgultak a felismerésbe, micsoda öröm, ha szédülten nyargal körbe-körbe rajtuk egy-egy hangya. Mint az ember: a hiábavalóságnak is örülni tud, hogyha élet. Körül, mint a lelőtt madarak, forgácsok barnulnak a földbe, fölöttük a favágók vére-cseppje: számóca ring. Lámpásaik pirba bírba borítják a napot, kivilágítják az éjszakát. Hét törpe napja q hétnek, őket az hagyta itt, Szelidségüket csalánnal őrizteti valami isten, s föllobogozza a temetetlen tájat madarak dalával.

DÉZSAKÚT

Csak a föld tekintete lehet olyan tiszta, mint a kukoricás végében az arcomnyi forrás; ha föléhajlok, rajtam is átsugárzik virágaival a föld, madaraival az ég. Valaki jóember túrósdezsa dongával bélelte ki egykor, a moha zöld bársonya benne buborékgyöngyöket ringat. Hány napkelte; hány napnyugta borzolta vizét, hány csillag fényesítette? Ami befogható a fölöttem zsongó mindenségből, e csöpp kút zöld tekintetében lüktet. Két térd nyoma — hány térd nyoma? — előtte, hány arc hajolt csitítóhús imára itt, a szomjúság oltára előtt? Hány arc lüktetett ahol most arcom, hány ajak csókolta vizét mohó gyermeki csücsörítéssel, ahol most orromba csíp buzogó hidege? Beleájulnak idegeim a felismerésbe, míg milliók szomjával csitítom szomjam.

LUCERNÁSKERT

Széllal lebegő szárnya a lemenő napnak, hajolj közelebb mihozzánk és oldozd el a kaszások lábaira fonódott arankakötelet, mely ritmusra rándul, ha húzzák-lépnek, húzzák-lépnek, mialatt igazodik mögéjük a rend. Szél, ó, szél, verd ki a rendet forgató villát a gyermek kezéből, futamítsd ringó mogyoróbokraín át a tájnak, s hagyd, hogy az izzadtság bőrére hűsülő inge örök páncél legyen rajta. Menekítsd be lucernás kertjébe Szemiramisznak, búzánérő almát, kecskecsicsú szilvát adj néki, édes pirosbélű vackort. Tartsd ott a virágok, almák örök fényességében, s míg napok és éjek váltogatják idekint egymást, a kölyökkor felhorzsolts térdű, lucernacsengésű tisztasága uralkodjék rajta, Így legyen!